

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Saksframlegg møte 4/2023 i Roviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 20/2023 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 4/2023 uten merknader.

Sak 21/2023 Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn 2023/2024

Roviltnemnda vedtok på møte den 5. juni 2023 kvote for betinget skadefelling av bjørn i perioden 01.06.2023 – 15.02.2024. Vedtaket ble publisert i Miljøvedtaksregisteret den 6. juni 2023.

Vedtaket ble påklaget av Aktivt Rovdyrvern den 7. juni 2023 og av NOAH – for dyrs rettigheter den 20. juni 2023.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda region 7 – Nordland opprettholder vedtak i sak 19/2023 av 5. juni 2023 om kvote for betinget skadefelling av bjørn 2023/2024. Klagen fra Aktivt Rovdyrvern og NOAH – for dyrs rettigheter oversendes derfor til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningslovens § 33.

Om klagefrist og klagerett

Roviltnemndas vedtak ble fattet den 5. juni 2023. Protokoll fra møte ble publisert på nemndas nettside den 6. juni. Samtidig ble vedtaket også registrert i Miljøvedtaksregisteret. Klagen fra Aktivt Rovdyrvern er datert 7. juni. Aktivt Rovdyrvern sendte klagen kun til Klima- og miljødepartementet, som videresendte den til Roviltnemnda den 20. juni. Klagen fra NOAH er datert og mottatt 20. juni. Vi legger til grunn at begge klagen er fremsatt innenfor klagefristen. Videre legger vi til grunn at begge har rettslig klageinteresse i saken.

Om klagen

Vi viser til klagen fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) i sin helhet, og trekker fram følgende hovedpunkter:

- ARV mener det er uansvarlig at roviltnemndene har fått vedtaksmyndighet på bjørn når bestandsmålet ikke er nådd, og anmoder om at denne myndigheten tilbaketrekkes.
- ARV viser til bjørnens rødlistestatus og hevder at skadefelling av bjørn vil bidra til å utrydde bjørnebestanden i Norge. De viser til vilkåret i nml § 18 om at vedtak bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. De viser også til vilkåret i roviltforskriften § 9 om at felling bare kan gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.
- ARV viser videre til hensynet til binnene. Selv om nemndas vedtak hensyntar dette, mener klager at det likevel vil være risiko for at binner med unger skytes når der foreligger mulighet for skadefelling av bjørn.

Vi viser til klagen fra NOAH i sin helhet, og trekker fram følgende hovedpunkter:

- Med henvisning til naturmangfoldloven § 5, 8 og 18 mener NOAH at roviltnemnda i dette tilfellet ikke har sikret at felling ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av bjørnebestanden i Norge.
- NOAH kan ikke se at roviltnemnda har gitt begrunnelse eller vist bevis om at skade forårsaket av bjørn i region 7 eller skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at nml. § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt.
- Roviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen i saken. Roviltnemnda har ikke vurdert vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger. NOAH mener at det finnes andre tilfredsstillende løsninger som ikke har blitt vurdert i denne saken. Derfor kan NOAH ikke se at et av hovedvilkårene for felling er oppfylt, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.
- NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av bjørn, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.

Sekretariatets vurdering

Roviltnemnda har myndighet til å gi Statsforvalteren en kvote for betinget skadefelling av bjørn. Innenfor denne kvoten kan Statsforvalteren i konkrete tilfeller vurdere skadefelling av bjørn. Konkrete vurderinger av vilkårene for skadefelling skal gjøres av Statsforvalteren i hver enkelt situasjon som måtte oppstå og før vedtak om å gi skadefellingstillatelse fattes.

Hensynet til bjørnebestandens overlevelse og skadepotensiale for beitedyr

Når det gjelder vurderinger av hensynet til bjørnebestandens overlevelse og skadepotensiale for beitedyr, viser vi til vurderinger gjort i sak 19/2023 om kvote for betinget skadefelling av bjørn. Der ble det også vist til vurderinger gjort i sak 18/2023 om lisensfelling av bjørn i 2023. Sekretariatet anbefalte en kvote for betinget skadefelling på én bjørn. Roviltnemnda vedtok en kvote på to bjørn. Sekretariatet vurderer at klagene ikke inneholder forhold som endrer vår anbefaling, og at det ikke foreligger nye momenter i saken som nemnda ikke var kjent med da vedtaket ble fattet.

Vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Det følger av naturmangfoldloven § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I vurderingen av vilkåret vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, som blant annet følger av rovviltforskriften § 1 og rovviltnemndas regionale forvaltningsplan, veie tungt, jf. rovviltforskriften § 13.

Av rovviltforliket fra 2011 fremgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig, noe som blant annet innebærer at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal gjøres raske uttak av rovvilt som gjør skade på beitedyr. Vi viser også til Klima- og miljødepartementets brev av 9. juli 2014 om forståelsen av vilkår for skadefelling og begrepet skadepotensial der det fremgår at «I prioriterte beiteområder skal det være lav terskel for å tillate skadefelling av rovdyr. I prioriterte yngleområder skal det være høy terskel for å tillate skadefelling av den aktuelle rovviltarten da det i slike områder kreves at beitenæring og andre interesser tilpasses rovdyrforekomsten i beiteområdet».

Sekretariatet har i sak 18/2023 og sak 19/2023 problematisert gjeldende forvaltningsområde for bjørn i Nordland, og at dette får konsekvenser for terskelen for å iverksette skadefelling av bjørn i fylket. Imidlertid vurderer vi med bakgrunn i at det erfaringsmessig kan oppstå skadesituasjoner på sau og rein forårsaket av bjørn i Nordland, og ut fra føringene i rovviltpolitikken, at det ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å vedta kvote for betinget skadefelling. Vi anser dermed vilkåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte som oppfylt. Vi viser i den sammenheng til at vurderingen av om formålet kan nås på annen tilfredsstillende måte skal gjøres av Statsforvalteren i hvert enkelt tilfelle der det kan være aktuelt å benytte den betingede skadefellingskvoten.

Konklusjon

Sekretariatets faglige anbefaling er fortsatt en kvote for betinget skadefelling på én bjørn. Rovviltnemnda vedtok en kvote på to bjørn med begrunnelse at dersom eventuelle skadesituasjoner tilsa behov for fellingsforsøk i flere områder samtidig eller at nye skadesituasjoner oppstår kort tid etter at en bjørn evt. er felt, så bør Statsforvalteren ha handlingsrom til å fortsette fellingsforsøk uten opphold.

Sekretariatet vurderer at klagen ikke inneholder nye opplysninger som gir grunn for rovviltnemnda til å endre sitt vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i Nordland 2023/2024, og at klagen derfor bør oversendes til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29, og rovviltforskrifta § 18. Dersom nemnda i den forberedende klagebehandlingen revurderer kvotestørrelse fra to til én bjørn, mener vi at dette fortrinnsvis bør skje som en anbefaling til klageinstans og ikke ved at nemnda fatter nytt vedtak i saken.

Med hilsen

Stein Tage Domaas (e.f.)
underdirektør

Tore Vatne
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Til:

Rovviltnemnda i region 7 v/
Statsforvalteren i Nordland
sfnopost@statsforvalteren.no

Fra:

NOAH – for dyrs rettigheter
Dronningens gate 13
0152 Oslo
register@dyrsrettigheter.no

Ref: 2022/8155

Dato: 20.06.2023

**Klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling på brunbjørn i region 7 – Nordland
2023/2024**

NOAH – for dyrs rettigheter påklager med dette vedtak om kvote for betinget skadefelling på brunbjørn i region 7 – Nordland i 2023/2024. Nemnda har vedtatt en kvote på to betingede skadefellingstillatelser på brunbjørn i perioden 01.06.2023 til og med 15.02.2024. Bjørnebinner med unger og dens unger er unntatt fra tillatelsen.

Innledende kommentarer

NOAH mener vedtaket er i strid med naturmangfoldlovens (nml.) § 18 når det gjelder vilkåret om å sikre overlevelse av bestanden, vilkåret om skade som i tilfelle av skadefelling må være av en viss alvorlighetsgrad, og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Videre mener NOAH at kvoten for betinget skadefelling setter bjørnebestanden i fare og medfører at målet i § 5 i naturmangfoldloven fravikes, og derfor er vedtaket i strid med nml. § 5 og artikkel 2 og 7 i Bernkonvensjonen.

I brev fra Klima- og miljødepartementet den 19.mai 2023 om vedtaksmyndighet til nemndene står det at: «Rovviltnemndene skal ved eventuelle vedtak om betinget skadefelling og lisensfelling av brunbjørn forvalte bestanden med formål å nå de regionale bestandsmålene.» NOAH mener at en kvote for betinget skadefelling på to bjørner ikke er forenelig med økt bestandsvekst og oppnåelse av bestandsmålet. Det er også svært kritikkverdig at rovviltnemnda har viket fra sekretariatets forslag og økt kvoten med ett dyr.

NOAH minner om at bjørn er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste, og at utviklingen av bjørnebestanden i Nordland har vært negativ siden 2014. Den geografisk differensierte forvaltningen i region 7 er ikke tilfredsstillende. Forvaltningsområdene for bjørn deller ikke områder som normalt brukes av bjørn, og vil derfor ikke kunne huse det antall bjørner som skal til for å oppnå bestandsmålet for regionen. I lys av dette er det svært urovekkende at rovviltnemnda tillater felling av bjørn.

De store rovdyrene er en naturlig del av økosystemet, og fjerning av disse påvirker naturmangfoldet og økosystemet negativt. Det er på høy tid at forvaltningen bygger på biologisk og økologisk kunnskap, noe den dessverre ikke gjør i dag når vi har svært små bestander som kun får leve på svært små områder. I fellingsvedtak vurderes aldri hvordan skyting av store rovdyr vil påvirke økosystemet som helhet eller hva som skjer når økosystemene mangler eller har få av disse viktige nøkkelartene. Etter NOAHs syn er dette i strid med Stortingsforliket fra 2004 som sier tydelig at «*rovdyrene må forvaltes på en bærekraftig og økologisk måte*».

NOAHs vurdering

1. Vilkåret om bestandens overlevelse er ikke oppfylt

Ifølge nml. § 18 kan vedtak om skadefelling kun treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. NOAH understreker at de norske bestandene av store rovdyr ikke er levedyktige. Bjørn er kategorisert som sterkt truet på den norske rødlista, hvilket betyr at arten har høy risiko for å dø ut fra norsk natur om rådende forhold vedvarer. I 2022 ble det påvist 175 bjørn i Norge, og ut fra antallet hunnbjørn ble det beregnet at det ble født 9,5 kull med bjørnunger, altså godt under det nasjonale bestandsmålet. Det regionale bestandsmålet er heller ikke nådd. Dette medfører at det ikke under noen omstendigheter bør tillates skadefelling av bjørn i region 7. Denne skadefellingskvoten kan potensielt bidra til å redusere bestandens overlevelse. I en liten og presset bestand slik som bjørnebestanden i Norge, vil ethvert uttak kunne ha store konsekvenser for arten som helhet. Som sterkt truet art på den norske rødlista, skal bjørn både etter Bernkonvensjonen og naturmangfoldloven ivaretas og sikres levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder.

Dersom rovviltnemnda legger opp til at næringsinteresser prioriteres over bevaringsinteresser uttrykt i § 5 i nml., og at forvaltningsmålet dermed nås på en annen måte eller i et annet tempo, ville man forvente at det presiseres i vedtaket hvordan og i hvilken tidsramme dette målet planlegges å bli oppnådd. Dette har ikke blitt gjort som medfører at vilkåret om bestandens overlevelse ikke er oppfylt.

NOAH vil også understreke at forpliktelsen i nml. § 5 innebærer å ta aktive tiltak for å forbedre bevaringsstatusen, slik at bjørn ikke lenger ville være sterkt truet i Norge. Norge har også denne forpliktelsen overfor det internasjonale samfunnet, på grunnlag av Bernkonvensjonens artikkel 2. I tillegg setter Bernkonvensjonens artikkel 7 krav om at enhver utnytting av vill fauna som er gitt i Vedlegg III skal reguleres for å holde bestanden utenfor fare, under hensyntaken til kravene i artikkel 2.

Føre-var-prinsippet:

NOAH kan ikke forstå rovviltnemndas konklusjon om at føre-var-prinsippet ikke kommer til anvendelse i denne saken. Det finnes ikke noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av bjørnebestanden i Norge. I lys av de relaterte usikkerhetene med hensyn til hvordan levedyktigheten av bestanden skal sikres på lang sikt, er kravet til kunnskapsgrunnlaget henholdsvis større (jf. § 8 nml.) enn det ville være hvis det var en slik plan vedtatt. Derfor har rovviltnemnda også en større plikt til å vise hvordan den langsiktige overlevelsen sikres ved andre tiltak.

NOAH mener at rovviltnemnda ikke har synliggjort noen tiltak som skal sikre at fellingen ikke medfører fare for overlevelse og levedyktighet av bjørn i Norge. NOAH stiller seg svært kritisk til den tynne, utilstrekkelige vurderingen som dette vedtaket bygger på. Det foreligger ingen vurdering av konsekvenser av kontinuerlige skadefellingstillatelser på bjørn. Det finnes heller ingen vurdering av hvordan skyting av bjørn vil påvirke økosystemet som helhet eller hva som skjer når økosystemet mangler eller har svært få av bjørn som er en viktig nøkkelart i norsk natur. Det er svært kritikkverdig at forvaltningen ikke er kunnskapsbasert. Uten dokumentasjon eller bevis for disse påstandene konkluderer rovviltnemnda at skadefelling ikke truer bestandenes overlevelse. Disse konklusjonene synes snarere å være ønsketenkning og spekulasjon om utviklingen til bestandene. Dette oppfyller ikke kravet i § 8 i nml. om kunnskapsgrunnlaget til offentlige beslutninger.

Siden det foreligger en risiko for alvorlig og irreversibel skade på naturmangfoldet, bør føre-var-prinsippet komme til anvendelse i denne saken.

NOAH mener at rovviltnemnda i dette tilfellet ikke har sikret at fellingen ikke medfører fare for langsiktig overlevelse og levedyktighet av bjørnebestanden i Norge.

2. Vilkåret om skade er ikke oppfylt

NOAH mener at den vedtatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk

grunnlag for å åpne for skadefelling av bjørn av et slikt omfang, jf. nml. § 18 bokstav b. NOAH mener at det ikke foreligger et skadeomfang som tilsier at det bør iverksettes en betinget skadefellingskvote på to bjørner i region 7. Det ble kun påvist tap av 36 sau til brunbjørn i Nordland i 2022. Dette er en reduksjon fra året før (45).

Klima- og miljødepartementet har i sine klageavgjørelser påpekt at artikkel 9 nr. 1 i Bernkonvensjonen åpner for felling av vilt for å avverge «alvorlig skade» på blant annet husdyr og tamrein, så fremt visse vilkår er tilfredsstillt. Departementet skriver: «Ordet «alvorlig» innebærer krav til et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad. Også konvensjonens verneformål trekker i retning av at det må være tale om fare for kvalifisert skade». NOAH mener at skadeomfanget ikke er av en slik størrelse eller alvorlighet som gir grunnlag til å felle bjørn som er sterkt truet, og i en region hvor bestandsmålet ikke er nådd. NOAH henviser også til Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention, vedtatt av den Stående Komiteen den 2. desember 2011 hvor det lyder i henhold til anvendelse og fortolkning av artikkel 9 første ledd bokstav b (som tilsvarende nml. § 18 første ledd bokstav b): «(...) *The exceptions should be proportional to the damage suffered (...)*». På lignende måte har Lovavdelingen uttalt at «loven oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, før uttak kan skje» (Lovavdelingens uttalelse den 15.12.2016, s 5). NOAH mener at dette minstekravet ikke er oppfylt i vedtaket.

Når det gjelder tap av sau til bjørn, har ikke rovviltnemnda vurdert andre årsaker til tap som bunner i driftsform. Det er bevis fra flere forskningsstudier at lokale forhold, ikke antallet rovdyr, spiller en nøkkelrolle for å redusere omfanget av tap til rovdyr.¹ Forskning gjennomført i Slovakia konkluderer med at faktorer forbundet med økt risiko for tap av beitedyr er blant annet landskapstrekk, avstand til skogdeksel, redusert tilgjengelighet av ville byttedyr og mangel på menneskelig tilstedeværelse.² I stedet for kunstig fjerning av rovdyr gjennom felling, vil endring av miljøet hvor beitedyrene befinner seg være mer effektivt. Dette kan for eksempel være å gi beitedyrene flere muligheter for gjemsel, og ly om natten da risikoen for at rovdyr tar beitedyr øker.

NOAH kan ikke se at rovviltnemnda har gitt begrunnelse eller vist bevis om at skade forårsaket av bjørn i region 7 eller skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at nml. § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt.

---

¹ Rigg, R., Find'ò, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

² Rigg, R., Find'ò, S., Wechselberger, M., Gorman, M. L., Sillero-Zubiri, C., & Macdonald, D. W. (2011). Mitigating carnivore–livestock conflict in Europe: lessons from Slovakia. *Oryx*, 45(2), 272-280.

3. Vilåret om andre tilfredsstillende løsninger er ikke oppfylt

Ifølge naturmangfoldlovens § 18 er det adgang til felling av rovdyr kun dersom vilåret om at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, er oppfylt. Det finnes mange alternativer til nedskyting av bjørn, men verken sekretariatet eller rovviltnemnda har drøftet eller forsøkt slike tiltak. Dette betyr at vilåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, jf. nml. § 18.

NOAH mener at vedtaket unnlater å oppfylle kravet om reell vurdering av andre løsninger uttalt i p. 7 i vedlegg til «Revised Resolution No. 2 (1993) on the scope of Articles 8 and 9 of the Bern Convention»: «*The competent national authority should choose, among possible alternatives, the most appropriate one that will have the least adverse effects on the species while solving the problem. The reasoning of the choice should be objective and verifiable*». NOAH anser at vilåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt, og at vedtaket dermed er ugyldig, jf. nml. § 18. Nemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste løsningen i denne saken, slik Bernkonvensjonen krever. Myndighetene kan ikke fortsette å ignorere forpliktelsene i konvensjonen.

NOAH mener det finnes en rekke tiltak som kunne vært brukt, og som er mer effektive for beskyttelse av beitedyr, enn skyting av bjørn som uansett vil forekomme i region 7. Bedøving og flytting av enkeltindivider av bjørn til andre områder er et virkemiddel som ofte ikke blir vurdert eller brukt i såkalte «skadesituasjoner». Det må også vurderes å flytte sau og tamrein til områder der det er mindre sannsynlighet for konflikt mellom beitedyr og rovdyr. Om våren kan utslipp av beitedyr til utmark utsettes. Det er også mulig å gjennomføre tiltak slik at beitedyr ikke slippes ut i rovdyrrområder overhodet. Forvaltningen har gode intensiver i form av tydelig økonomisk kompensasjon for innkjøp av fôr til fôring på gårder. Det finnes også tilskudd til sauehold som velger å holde dyrene hjemme i beitesesongen.

Rovviltnemnda har heller ikke vurdert andre tiltak, som for eksempel rovviltavvisende gjerder, skremming (apparater som utløser lyd og lys), sanke dyr ned fra utmarksbeite, holde dyr tilbake fra utmarksbeite og sanke dyr inn i nattkve. Det vil være effektivt å bringe husdyr inn i bjørnesikre innhegninger eller låver om kvelden da flertallet av bjørneangrep skjer om natten. Data indikerer at husdyrpredasjon ikke er en lært atferd hos bjørnen, men et instinkt om å utnytte enkle fôringsmuligheter.³ Tiltak for å endre driftsform vil dermed være mer effektive for å forhindre angrep i fremtiden enn felling av bjørn som uansett vil forekomme i regionen.

---

³ Rigano, K. Bear-Livestock Conflicts Coexistence in a Crowded World: Brown Bears and Livestock Depredation. Tilgjengelig på nett: <https://appliedbehavior.wordpress.com/behavior-projects/bear-livestock/>.

Det er klart at skyting ikke vil være effektivt for å gjøre noe med den «vedvarende skadesituasjonen», så lenge det finnes bjørn i Norge og Sverige. Det vil alltid forekomme bjørn i Nordland og vedvarende skyting vil ikke endre den situasjonen. Rovdyrangrep vil skje så lenge vi fortsetter å slippe forsvarsløse husdyr i naturen. Å skyte hvert rovdyr som tar husdyr, er ikke en bærekraftig løsning. Hvert år påføres også tusenvis av sauer lidelse i utmarka uten at det har noe med rovdyr å gjøre. Dette utgjør 80% av tapene i Norge. NOAH mener det er på høy tid til å se nærmere på den økologiske og biologiske dynamikken i bjørnenes bevegelse og bruk av områder, og basere politikk på denne kunnskapen, og ikke på rene antakelser om hva som vil kunne fungere for å holde bjørnene unna beiteprioriterte områder.

Rovviltnemnda har ikke gitt noen objektiv eller verifiserbar begrunnelse for hvorfor felling er den eneste tilfredsstillende løsningen i saken. Rovviltnemnda har ikke engang vurdert vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger. NOAH mener at det finnes andre tilfredsstillende løsninger som ikke har blitt vurdert i denne saken. Derfor kan NOAH ikke se at et av hovedvilkårene for felling er oppfylt, jf. nml. § 18 andre ledd og Bernkonvensjonens artikkel 9.

Konklusjon

NOAH – for dyrs rettigheter konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av bjørn, og strider med nasjonal og internasjonal lov – §§ 5, 8, 9 og 18 andre ledd i nml., Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022.

Det er svært kritikkverdig og uansvarlig om Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemnda i region 7 sitt vedtak som lider av betydelige mangler, og som utgjør svært uforsvarlig forvaltning av bjørn.

I stedet for å drepe rovdyr hvert år, bør myndighetene fokusere på mer effektiv bruk av ikke-letale forebyggende tiltak, slik som både naturmangfoldloven og Bernkonvensjonen krever.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

v/ Henriette Løkken Diesen (biolog)

Epost: post@aktivtrovdyrvern.no
ida.skjerden@hotmail.com

Dato: 07.06.2023

Klima- og miljødepartementet

Klage fra Aktivt Rovdyrvern på rovviltnemnda region 7s vedtak om betinget skadefellingskvote på 2 bjørner i region 7, datert 06.06.2023

Saksnr 2022/8155, 19/2023

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker, jf. forvaltningslovens § 28 og § 29 og rovviltforskrifta § 18. En eventuell klage skal framsettes for rovviltnemnda i region 7 – Nordland, jf. forvaltningsloven § 32. Klagen er således rettidig inngitt.

Hitsatt utdrag fra vedtaket:

Rovviltnemnda legger til grunn at bestandsmålet for brunbjørn i regionen ikke er oppfylt, men på bakgrunn av brev fra Klima- og miljødepartementet av 19. mai 2023 om vedtaksmyndighet på brunbjørn og retningslinjer, legger nemnda til grunn at myndigheten til å vedta kvote for betinget skadefelling av brunbjørn 2023/2024 ligger hos nemnda: Rovviltnemnda i Nordland fatter vedtak om en kvote på to (2) betingede skadefellingstillatelser på brunbjørn i perioden 01.06.2023 – 15.02.2024 med følgende vilkår: • Statsforvalteren skal i hvert enkelt tilfelle vurdere om felling er nødvendig, se vilkårene i rovviltforskriften § 9, se også § 1 og § 6 i rovviltforskriften. • Statsforvalteren kan iverksette skadefellingstillatelser i flere områder samtidig. • Bjørnebinner med unger og dens unger er unntatt fra tillatelsen for felling. De tiltak som er mulig for å unngå at bjørnebinner felles, skal være iverksatt. • Bjørn felt i samarbeidsområdet for region 7 og region 8, belastes kvote for region 8.

ARV har registrert at Klima- og miljødepartementet har gitt rovviltnemndene vedtaksmyndighet på brunbjørn til tross for at bestandsmålet ikke er nådd, sågar er langt under bestandsmålet. Dette er uforsvarlig forvaltning av en sterkt truet art. Det anmodes om at ansvaret og kompetansen tilbakeføres til KLD med umiddelbar virkning.

De lokale rovviltnemndene har gang på gang vist seg tendensiøse og inhabile i sin uforsvarlige forvaltning av lokal rovviltbestand. Nemndene tar ofte ikke hensyn til faglige råd (WWF, 2019). Rovviltnemndene skal arbeide innenfor rammene av Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og rovviltforlikene av 2004/2011 og den todelte målsettingen om å sikre både levedyktige bestander av rovvilt og beitenæring i Norge (jfr NINAs rapport - Evaluering av regional rovviltforvaltning, 2016). Rovviltnemndene ser på seg selv som et ombud for beitenæringen mer enn som et helhetlig forvaltningsorgan. Det tas heller ikke hensyn til den todelte målsettingen de er satt til å forvalte (WWF, 2019).

Siv Mossleth fra Senterpartiet vil ikke ha bjørnekull i Nordland. Hun sier rett ut at hun har en nullvisjon for ynglende bjørn i fylket. (jfr NRK). Berit Hundåla, er bonde, fra Senterpartiet og er leder i rovviltnemnda region 7. Kristine Blind Helland er leder i Balvatn reinbeitedistrikt i Nordland. Hun er nestleder i rovviltnemnda region 7. Nemndene er således ikke representative, tar ikke hensyn til de store rovdyrene og bidrar til å polarisere rovdyrkonflikten med sin spesielle rolleforståelse.

Vi har ikke en bjørn å miste. Ett av de 13 ungekullene som utgjør bestandsmålet i Norge skal være i Nordland. Det er bestemt. Vi ligger under og har totalt 8 kull nasjonalt. Senterpartiet og

Bjørn er sterkt truet i Norge. Bjørn er en av fem nøkkelarter/toppredatorer som står på rødlista over truede arter i Norge. Vi hadde ca 3000 bjørner ved århundreskiftet. Denne kraftige nedgangen skyldes utelukkende jakt.

Vi har nå 161 levende bjørner. 14 er drept hittil i sesongen. ARV vil hevde at skadefellinger av bjørn vil bidra til å utrydde bjørnebestanden i Norge. Den har vært så å si utryddet tidligere, og historien vil nå gjenta seg med dagens rovviltfiendtlige forvaltning.

Norge kan ikke fortsette å prioritere beitedyr på bekostning av truede arter av toppredatorer som er rødlistet. Det vises her til Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene): “Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk (...) b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom (...) Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte (...)” Det vises samtidig til Rovviltforskriften § 9 (Statsforvalteren sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling): ”Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

Dernest har vi hensynet til binnene. Binner med unger skal ha et særlig vern. En skal ta hensyn til artens spesielle biologi og reproduksjonssyklus, hvor en ser at binner er ca 5-6 år gamle før de får unger og at de får svært få unger i kullet og dessuten få kull totalt. Bjørner er solitære og er samlet sett en art i stor risiko for utryddelse. Binner er dessuten nokså stedeagne og slik mer utsatt for felling. En ser at vedtaket hensynstar dette, men likevel vil det være risiko for at binner med unger skytes når der foreligger mulighet for skadefelling av bjørn. En har også hatt tilfeller av at det er påberopt nødverge og en ser at når det er tillatt å skyte ut dyr med skadefelling eller andre virkemidler, så øker sannsynligheten for at dyr også blir drept ulovlig.

ARV anmoder om at vedtaket om skadefellingskvote på 2 bjørner blir kjent ugyldig.

For Aktivt Rovdyrvern

Ida Skjerden
sekretær

Jim Schelander
styreleder